ANUL III—No. 723

EDIȚIA ANTEIA

MERCURI 23 IANUARIE 1891

Numěrul 10 Banĭ

ABONAMENTELE

INCEP LA 1 ȘI 15 ALE FIE-CĂREI LUNI ȘI SE PLĂTESC TOT-DEAUNA 'NAINTE

In **Bucuresci** la casa Administrațiel
Din **Județe** și **Streinětate** prin mandate postale.

Un an în țară 30 lei; în streinětate 50
Șése luni „ 15 „ „ „ 25
Treĭ luni „ 8 „ „ „ 13

LA PARIS, ziarul se găsește de vênzare cu numĕrul la **kioșcul No. 117, Boulevard St-Michel.**

MANUSCRISELE NU SE 'NAPOEAZĂ

Adevěrul

Să te ferești, Române! de cuiŭ strein în casă.
V. Alexandri.

Numěrul 10 Banĭ

ANUNCIURILE

Din **BUCURESCI** și **JUDEȚE** se primesc **direct** la administrație.
Din **PARIS** la *Agenția Liberă*, C. Adam

Din **STREINĔTATE,** direct la administrație și **la toate Oficiile de publicitate.**

Anunciurĭ la pagina IV . . . 0,30 b, linia
„ „ „ III . . . 2,— leĭ „
„ „ „ II . . . 3,— leĭ „
Insertiunile și Reclamele 3 lei rândul

UN NUMĔR VECHIŬ 30 BANĬ

ADMINISTRAȚIA : Strada Nouă, 10 | **Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ** | **REDACȚIA : Strada Nouă, 10**

Bucurescĭ 22 Ianuarie 1891

Candidatul Opozițieĭ

Cestiunea la ordinea zileĭ este: Ce vor face diferitele partide la balotagiul de Duminica viitoare?

Se știe că rezultatul obținut se datorește maĭ ales acțiuneĭ paralele a liberalilor-naționalĭ și a liberalilor-conservatorĭ. Liberaliĭ-naționalĭ aŭ lucrat ca un partid bine organizat și puternic, liberaliĭ-conservatorĭ aŭ fost maĭ puținĭ în adevĕr, dar fără dênșiĭ candidatul guvernamental ar fi izbutit. Această acțiune paralelă nu poate să fi avut loc fără o înțelegere prealabilă în prevederea unuĭ balotagiŭ, căcĭ nimenĭ nu ș'a închipuit că unul din candidațiĭ opozițiuneĭ va ieși la primul scrutin. Pe cât știm, înțelegerea a fost că acela din candidațiĭ opozanțĭ care va avea maĭ puține voturĭ să cedeze celuĭ-l'alt. Această combinațiune era cea maĭ firească și cea maĭ justă. Așa dar, D. *D.* Cezianu trebue să se retragă și să lase pe D. Fleva singur față cu candidatul guvernamental. Lucrul ar fi logic, căcĭ numaĭ ast-fel scopul principal al acțiuneĭ paralele a ambelor partide ar fi atins.

Dar în politică adese orĭ logica rĕmâne la o parte spre a face loc la impresiunĭ momentane. In cazul acesta, de exemplu, sunt două curente în tabăra liberal-conservatoare. Uniĭ voesc a fi consecințĭ; eĭ susțin că orĭ-ce împăcare cu guvernul este cu neputință și că D-l D. Cezianu trebue să'șĭ retragă candidatura. Alțiĭ din contra, cred că datoria liberalilor-conservatorĭ este de a stabili o apropiere cu guvernul actual, dacă acest din urmă ar consimți a părăsi candidatura D-luĭ Popovicĭ spre a susține pe aceea a D-luĭ D. Cezianu. „Dacă s'ar face aceasta—zic eĭ—am avea ceea ce am voit, adică am fi dovedit concentraților că fără noĭ eĭ nu pot guverna și i-am fi adus la pocăință."

Nu știm care din aceste două curente va învinge. Ceea ce știm însă, este că, dacă s'ar împăca iar cu regimul actual, partidul liberal-conservator ar comite o greșală enormă și s'ar compromite cu desăvîrșire în fața opinieĭ publice. Ar merita ca guvernanțiĭ de astăzĭ să'l disprețuiască și să'l înșele precum l'aŭ înșelat până acum în maĭ multe ocaziunĭ. Așa s'ar întâmpla și astă dată, căcĭ înțelegerea între liberaliĭ-conservatorĭ și guvern nu s'ar putea face de cât în treĭ ipoteze: Saŭ guvernul retrage candidatura oficială și primește pe aceea a D-luĭ Cezianu, saŭ liberaliĭ-conservatorĭ persistă a menține candidatura D-luĭ Cezianu și prin aceasta asigură izbânda candidatuluĭ oficial, saŭ, în fine, partidul conservator părăsește candidatura D-luĭ Cezianu și se raliază la aceea a D-luĭ Andreĭ Popovicĭ. Ipoteza din urmă ne pare atât de rușinoasă pentru liberaliĭ-conservatorĭ încât nicĭ nu ne putem oprĭ la dînsa.

E vorba numaĭ de cele-lalte două; prima, adică, retragerea candidatureĭ oficiale, este cu neputință în acest moment, căcĭ ar fi din partea guvernuluĭ un act de slăbiciune care i'ar răpi și puțina autoritate ce o maĭ are. Rĕmâne cea de a doua: mănținerea candidatureĭ D-luĭ Cezianu, adică lupta în aceleașĭ condițiunĭ ca la primul scrutin. Rezultatul ar fi acelaș, căcĭ atuncĭ candidatul oficial ar obține majoritatea relativă și el ar fi ales ast-fel prin concursul indirect al liberalilor-conservatorĭ.

Sub or ce ipoteză ne am pune, nu rĕmâne dar liberalilor-conservatorĭ de cât o singură cale corectă atât din puntul de vedere practic cât și din acela al onestitățeĭ politice: **Eĭ trebue neapărat să părăsească or ce candidatură și să dea voturile lor candidatuluĭ liberal-național.**

Firește că o asemenea combinațiune trebuie să se facă pe temeiul unor concesiunĭ reciproce ca, de esemplu, susținerea din partea liberalilor-naționalĭ a candidatuluĭ liberal-conservator la apropiata alegere a unuĭ senator în Capitală.

Or cum ar fi, singura soluțiune este acea indicată maĭ sus. Candidatul întregeĭ oposițiunĭ pentru balotagiul de Duminică nu poate fi de cât **Nicolae Fleva.**

Dunăreanul.

TELEGRAME

BERNA, 21 Februarie.—Austro-Ungaria a denunțat tractatul de comerț cu Elveția, care expiră la 3 Februarie 1892.

PARIS, 21 Februarie. — Se asigură că recursul de grație al luĭ Eyraud a fost respins și că execuția probabil va fi mâine dimineață.

VIENA, 21 Februarie. — Se asigură că profesorul Koch, care pleacă la Constantinopole, a sosit la Viena.

După *Politische Correspondenz*, archiducele Francisc Ferdinand d'Este va fi la Petersburg la 6 Februarie, unde va sta vr'o 10 zile; el va descinde la Palatul Hermitagiuluĭ.

BELGRAD, 21 Ianuarie. — Consilierul de Stat, D. Milosavlievicĭ, a fost numit ministru de interne; restul cabinetuluĭ rĕmâne precum era. Noul ministru va cere mâine Scupcineĭ de a trimite proiectul de lege asupra preseĭ comisiuneĭ înaintea căreia el va depune puntul sĕŭ de vedere.

Discuția bugetuluĭ va începe în curînd.

PARIS, 21 Ianuarie. — Comisiunea vamală a Senatuluĭ a ales pe D. Jules Ferry ca președinte în locul D-luĭ Foucher des Careil, decedat. Alegerea s'a făcut cu 17 voturĭ din 31 de votanțĭ.

Revolutia în Portugalia

LISABONA 21 Ianuarie. — „Journal Oficiel" *publică un decret care suspendă dispozițiunile relative la habeas-corpus și care autorizează autoritățile a suprima ziarele primejdioase siguranțeĭ statuluĭ.*

LISABONA, 21 Ianuarie. — Resculațiĭ din Oporto se bazaŭ pe revoltele simultanee de la Coimbre, de la Braga, de la Vizen; eĭ așteptaŭ depărtarea trupelor din Lisabona pentru provincie ca să provoace o revoluțiune și în capitală. Treĭ lupte sângeroase aŭ fost pe diferite punte între insurgențĭ și trupele guvernuluĭ. Maĭ multe edificiĭ, maĭ cu seamă primăria, aŭ fost stricate.

Insurgențiĭ arestațĭ aŭ fost transportațĭ la Lisabona. Ziarele *Patria* și *Debats* care apăreaŭ la Lisabona aŭ fost suprimate.

Doĭ șefi republicanĭ refugiațĭ la Braga aŭ fost arestațĭ. Liniștea domnește pretutindenea. 225 de puștĭ părăsite de insurgențĭ s'aŭ găsit în împrejurimile Primărieĭ din Oporto.

In timpul celeĭ d'întâĭ lupte oameniĭ din popor cădeaŭ în genunchĭ înaintea gardeĭ municipale cerênd grație.

Cea maĭ mare parte a locuitorilor din Oporto se arată din ce în ce maĭ alipițĭ stăriĭ de lucrurĭ actuale.

O nouă întrebare

Astă-zĭ avem un ministru titular la Culte și instrucțiune publică.

Intrebăm dar:

Ce se face cu ceĭ 12,000 galbenĭ dăruițĭ de Carol I prin scrisoarea Sa din 2 (14) Iunie 1866 adresată Ministruluĭ de culte C. A. Rosetti si publicată în „Monitorul" cu Nr. 118?

Care este așezĕmêntul de bine-facere fondat cu această sumă?

Dacă baniĭ s'aŭ capitalizat, cât reprezintă astă-zĭ suma dăruită?

Arbitrariul in Dobrogea

Pentru a'șĭ face o idee cititoriĭ noștri de arbitrariul ce domnește în Dobrogea, dăm aci în original un ordin al D-luĭ colonel Schelleti, prefectul de Constanța, care suprimă dintr'o aruncătură de condeiŭ comerciul de manufactură din întreg județul sĕŭ.

Domnule Administrator,

Știțĭ câte desagremente și câte consecințe deplorabile rezultă adesea din înființarea de cârciumĭ, magaziĭ de coloniale, magaziĭ de manufactură prea numeroase prin comunele rurale; dar dacă cârciumile, cu saŭ fără coloniale, aŭ în favoarea lor trebuințele hraneĭ zilnice, acest argument nu se poate admite și pentru magaziile de manufactură, căcĭ mărfurile trebuitoare îmbrăcămintel nu trebuesc în fie-care zi și se pot procura cu înlesnire în orașul județuluĭ, unde o concurență neobosită reduce prețurile la valoarea lor minimă.

Afară de aceasta, debitanțiĭ de manufactură exploatează slăbiciunea femeilor și fetelor, adese-orĭ în ascuns de bărbațiĭ și părințiĭ lor, le daŭ mărfurĭ în schimb pe producte pe carĭ le iaŭ pe prețurĭ de nimic, în cât înzecesc valoarea mărfurilor și maĭ tot-d'a-una provoacă certe, turburărĭ în familie și câte o dată și sărăcie.

Pentru a curma o dată această stare de lucrurĭ, am onoare a vĕ face cunoscut că de astă zĭ înainte nu maĭ admit, sub nicĭ un cuvînt, înființarea de magaziĭ de manufactură prin comunele rurale; cât pentru proprietariĭ celor existente în puterea uneĭ autorizațiĭ din parte-mĭ vețĭ ordona primarilor a face inventarul mărfurilor lor, a opri cu desăvârșire aducerea de mărfurĭ nouĭ și le vețĭ acorda un termen în raport cu mulțimea mărfurilor ce vor fi posedând pentru petrecerea lor, la expirarea căruĭ termen magaziile vor fi desființate dacă nu se ocupă de spirtoase saŭ de coloniale.

Mĕ vețĭ ținea în curent despre mĕsurile luate și rezultatele lor, și tot o dată vețĭ denunța contravenienții ce vor cuteza a viola acest ordin spre a li se ridica și cele-l'alte autorizațiunĭ ce vor fi posedând.

Prefect (ss) S. Schelletti.

Germania

BERLIN, 21 Ianuarie.— *Monitorul* publică numirile următoare:

D-l Oelschlaeger a fost numit președintele Curțeĭ supreme din Berlin, în locul D-luĭ Simson; D-l Rosse este numit secretar de stat la ministerul Justițieĭ al Imperiuluĭ; D-l Rotenburg, sub-secretar de Stat al Imperiuluĭ; D-l Goering, consilier referendar la Cancelaria Imperiuluĭ.

Consiliul german de agricultură s'a deschis sub președenția Conteluĭ Lerchenfeld Koefering. Ministrul Heyden a zis că guvernele confederate nu aŭ de gând să impue agricultureĭ sarcinĭ păgubitoare, dar s'ar putea ca decisiunile lor să fie influențate de interese politice.

Gazeta Germanieĭ de Nord zice că nu se știe nimic, în cercurile bine informate, de demisiunea Generaluluĭ Caprivi de la președenția Consiliuluĭ prusian și de înlocuirea sa prin D-nul Miquel.

S'a distribuit la Cameră o „Carte Albă" în privința Africeĭ. Ea conține rescriptul vice-comisaruluĭ Schmidt adresat luĭ Emin Pașa, cu data de 15 Noembrie, prin care declară imposibilă ocuparea Taboreĭ propusă de Emin și aceasta pentru motive bugetare; rescriptul comunică de asemenea că maiorul Wissmann va păstra comandamentul până la 1 Aprilie, epoca când colonia va deveni Colonia Coroaneĭ subt autoritatea guvernatoruluĭ din Ioden.

Până atuncĭ, Emin Pașa este însărcinat să stabilească o stație pe lacul Victoria-Nyanza. „Cartea Albă" nu conține nicĭ un raport al Maioruluĭ Wissmann.

Demisia lui Crispi

In cea maĭ mare parte a ziarelor franceze se constată azĭ aprecierĭ maĭ cumpătate a situațiuneĭ creată prin demisia D-luĭ Crispi.

Liberté crede că este greŭ de a presupune că Italia va modifica pe neașteptate poiltica sa exterioară, chiar dacă Domnul Crispi se retrage în definitiv. Dar Domnul Crispi fiind un obstacol persenal la restabilirea bunelor raporturĭ între Francia și Italia se poate aștepta la o îmbunătățire a acestor raporturĭ.

PETERSBURG, 22 Ianuarie. — *Novoe Vremja* zice că D-nul Crispi a trebuit să se retragă din cauza politiceĭ sale streine.

ROMA, 22 Ianuarie. — *Riforma* crede că cuvintele încriminate ale D-luĭ Crispi, așa precum aŭ fost imprimate și care aŭ provocat sgomotul ultimeĭ ședințe a Camereĭ, nu aŭ servit decât ca pretext; motivele votuluĭ aŭ fost altele.—Ele sunt de naturĭ diferite și eraŭ prevĕzute—Domnul Crispi a voit să le braveze știind că ele ar aduce căderea sa.

Regele a conferit de dimineață cu D-nul di Rudini, care s'a declarat gata să formeze un cabinet, însă Regele nu l'a însărcinat încă.

Mitiță Sturza esecutat

Cititoriĭ noștri își aduc aminte că nu de mult am publicat, în ziarul nostru, textul convorbireĭ luĭ Mitiță Sturza cu un reporter al ziaruluĭ *Kreuzzeitung*, asupra relațiilor noastre cu Austro-Ungaria față cu suferințele Românilor de peste Carpațĭ și față cu convenția comercială.

Iată acum o scrisoare a aceluiaș Mitiță, adresată ziaruluĭ maĭ sus pomenit, scrisoare prin care autorul *Spionuluĭ prusian* vrea să rectifice unele vorbe ale sale, rĕŭ interpretate de ziaristul german:

Stimatul Dv. ziar de la 8 Ianuarie a. c. conține darea de seamă a uneĭ convorbirĭ pe care corespondentul D-voastre a avut'o cu mine în Bucureștĭ. De oare ce această dare de seamă îmĭ atribue—într'un punct esențial—expresiunĭ carĭ nu corespund de loc vederilor mele, de aceea vĕ rog să bine-voițĭ a publica următoarea rectificare.

Pasagiul anume pe care voiesc a 'l rectifica, sună:

— Tocmaĭ acuma, când, în urma chestiuneĭ ardelene, relațiunile dintre Ungaria și România aŭ devenit aproape dușmănești, România trebue să fie îndoit de prudentă în negocierile politiceĭ vamale cu Austro Ungaria. Cu toate aceste România ar fi gata, la ocazie, să facă concesiunĭ industrieĭ austriace, când — ca compensație din partea Monarchieĭ habsburgice — s'ar da oare carĭ drepturĭ politice Românilor din Transilvania. In orĭ ce caz, nicĭ un guvern român nu trebue să lase din mână cu una cu două această armă, pe care o are acum în contra Austro Ungarieĭ.

Nicĭ o dată eŭ n'am amestecat în chipul acesta relațiile economice și politice ale Românieĭ cu Austro-Ungaria, în cât să poată fi vorba de compensațiunĭ ale uneĭ țĕrĭ în aceasta, saŭ a alteia în cea laltă direcție. Maĭ ales, după părerea mea, acest fel de compensațiĭ, care aruncă în acelaș cazan lucrurĭ deosebite, dintre carĭ fie-care cere să fie cercetat în parte, are urmărĭ rele și nu aduc nicĭ un folos în dezlegarea unor chestiunĭ grave prin ele înși-le.

Asupra stăreĭ de dorit a popoarelor carĭ trăiesc în Ungaria, n'am putut să zic de cât ceea ce adesea și verde am spus bărbaților de stat ungurĭ: că o convicțiune pacinică, frățească a acestora este o necesitate politică atât pentru regatul Ungarieĭ, cât și pentru țĕrile carĭ staŭ în legăturĭ amicale cu aceasta, adică și pentru România. România și Ungaria, prin poziția lor geografică și prin împrejurările politice din Europa, sunt menite a se susține și ambele aceste regate sunt expuse aceloraș pericole, aŭ a se teme de acelaș dușman.

Această alianță trebue să fie ușurată din ambele părțĭ, nu îngreuiată. Ea se îngreuiază însă, când vre una din părțĭ ar vrea să se amestece în chestiunile interioare ale celeĭ lalte. Regatul Românieĭ, maĭ cu seamă, care, cu ajutorul principiuluĭ neintervențieĭ, a trecut peste cele maĭ marĭ greutățĭ și a ajuns la situația independentă de azĭ, nu poate cu nicĭ un preț să întreprindă o intervenție în afacerile interioare ale altuĭ stat, fără a crea un precedent periculos pentru sine.

Că un tratament frățesc al Românilor din Ungaria ar aduce relațiile dintre ambele regate până la intimitate, este vĕdit, tot asemenea ca și reaua și nedreapta lor tratare aduce o situație neplăcută prin însu-șĭ faptul, că mulțĭ Românĭ din Ungaria, carĭ acolo nu pot ajunge la poziția pe care o doresc, trec Carpațiĭ spre miază-zĭ și prin aceasta aduc suferințele lor la cunoștința Românilor din regat. Doar și Germania nu 'șĭ poate opri un suspin, când se gîndește la Germaniĭ din provinciile baltice. Nicĭ unuĭ Român din regat nu-ĭ poate veni însă în minte, ca să întrebuințeze nemulțumirea Românilor din Ungaria ca armă pentru cucerirea unor compensațiĭ economice pentru regatul Românieĭ.

Este în interesul ambelor părțĭ, al Românieĭ și al Ungarieĭ, ca aceste două regate să se înțeleagă atât pe tărîmul politic, cât și pe cel economic. Dacă aceasta — pentru moment — nu e cu putință pe tărîmul economic, aceasta nu esclude înțelegerea pe tărîmul politic. Lucrul s'ar întâmpla însă, când una saŭ cea laltă parte ar voi să se folosească de relațiile politice pentru a căpăta concesiĭ economice.

Părerea mea asupra pozițieĭ Românieĭ este cât se poate de simplă. Toate interesele sale o mână spre Puterile centrale. E dar ca lumina zileĭ, că sforțările acestora tind la menținerea păceĭ pentru popoarele Europeĭ. Pentru statele micĭ aceasta însemnează maĭ mult de cât o convenție cu garanție, saŭ de cât o declarare de neutralitate. Acestea sunt ce-va teoretic, pe când marea operă de pace, întemeiată de prințul de Bismarck, oferă o siguranță pozitivă.

Doar tînĕra Bulgarie, sub aripile acesteĭ puternice plăzmuirĭ politice, să se desvolte în liniște. Pentru România nu poate să existe alt dușman de cât acela care s'ar încerca să despartă Puterile centrale, căcĭ această despărțire ar însemna o invazie străină și pierderea însemnatelor cucerirĭ ale ultimilor 50 de anĭ. Româniĭ din regat vor menținerea și întărirea actualuluĭ *statu quo* al Europeĭ și nu întoarcerea la *statu quo* al tratatuluĭ de la San.-Stefano și a tendințelor sale. Tocmaĭ pentru aceasta trebue ca între România și Puterile centrale, decĭ și cu Austro-Ungaria, să existe o situație clară, deschisă, care să escludă cu totul spadele trase pe ascuns.

In speranță, etc. **D. Sturza.**

După ce publică această scrisoare, ziarul *Neue Preussische Zeitung* (*Kreuzzeitung*) adaogă următoarele reflecțiunĭ:

In declarațiile de maĭ sus D. Sturza nu rectifică unele din cuvintele reporteruluĭ nostru —de fapt rostite— ci numaĭ consecința logică pusă în gura D-sale de acela, consecință care, după explicațiile de acum, se bazează probabil pe o neînțelegere a corespondentuluĭ nostru.

Așa dar, D. Sturza dorește ca, la o eventuală înțelegere vamală a Românieĭ cu Austro-Ungaria, starea Românilor din Ungaria să nu fie de loc băgată în seamă.

Noĭ însă credem că la asemenea hotărârĭ nu se poate lăsa cu totul de o parte dispoziția uneĭ națiunĭ. *Și ni se pare, că strînsa alipire politică și economică a Românieĭ—pentru care D. Sturza pledează* cu atâta căldură—*ar avea în orĭ ce caz maĭ mult preț, dacă întreaga națiune Română* ar aproba pe față un asemenea pas. *Câtă vreme însă D-niĭ diplomațĭ din Bucureștĭ se sfiesc a pleda necesitatea uneĭ convențiĭ militare între România și tripla alianță — cu toată continuarea fortificațiilor— nouă ni se pare îndoelnică trăinicia acesteĭ alianțe. Din contra, suntem încredințațĭ că alianța ar fi salutată cu bucurie de toțĭ Româniĭ, îndată ce Austro-Ungaria ar asigura condițiile de existență naționale și economice ale Românilor din Ungaria. Pentru a ajunge la aceasta, vor trebui de sigur mijloace maĭ puternice, de cât un raționament etnologic asupra pretinselor interese identice ale Românilor cu Unguriĭ.*

Ne este maĭ ales cu neputință de înțeles, cum se poate vorbi de o omoge-

nitate de interese naționale între Români și Ungurĭ, față cu situația din Ungaria resăriteană și sudică. Cu toate aceste, luăm cu plăcere act de mărturisirea bărbaților de stat Românĭ, carĭ cred că nu pot să exerciteze nicĭ o presiune asupra guvernuluĭ unguresc. Chestia naționalităților din Ungaria va avea, prin urmare, cu atâta maĭ puțin prilejul de a gravita într'afară și atuncĭ naționalitățile Ungarieĭ vor putea să aibă satisfacția interioară de a fi început și dus la capăt fără ajutor din afară, lupta lor de emancipare.

Comentariile noastre ar fi prisos. Lecția dată luĭ Mitiță Sturza de un ziar german este o execuție în regulă.

VERSURI SI PROZA

DE D-NA SMARA

II

Este D-na Smara o artistă? Și dacă e artistă, cum pricepe ea arta? Și apoĭ cum această artă se reflectează, este simțită de cititor?

Să plecăm de la apriorismul, că D-na Smara, fiind o natură poetică, foarte simțitoare și ușor impresionabilă, are condițiunile unuĭ artist; și să cercetăm dacă opera pe care a produs-o e o operă de valoare, o operă de artă, saŭ una din sutele de cărticele ce apar pentru a fi citite de cercul strimt de admirație al autoruluĭ saŭ de ceĭ cărora editorul și autorul aŭ deosebită grație de a le trimite degeaba cartea.

H. Taine, pentru a ajunge a ne da o concepție a arteĭ, caută să stabilească de la început că arta are drept țintă **imitarea aparențeĭ sensibile.** Stabilind apoĭ deosebirea imitațiuneĭ materiale de cea inteligentă, adaugă la noțiunea *arta*, notele: **raportul părților** și ca să complecteze sfera noțiuneĭ arta, stabilește *raportul părților* ca cauzalitatea dominațiuneĭ **unuĭ caracter esențial.**

In arta D-neĭ Smara am căutat în zadar existența unuĭ criteriŭ, prin care să se cunoască personalitatea artistuluĭ. Arta D-neĭ Smara constă în a fotografia ceea ce este maĭ aproape de sensurĭ. Fie în admirațiunea natureĭ, fie în analiza sentimentelor, fie în reflectarea impresiunilor, pretutindenĭ nu găsim de cât o slabă imitare a lumeĭ externe și interne așa cum ni se prezintă ea.

Ceea ce caracterizează pe un artist, e însușĭ caracterul esențial pe care-l căutăm în opera luĭ.

Un mod propriŭ de a vedea lucrurile, un studiŭ adânc, minuțios, o misterioasă —pentru profanĭ—pătrundere a artistuluĭ în natura cea maĭ ascunsă a lucrurilor,— acestea ar fi punctele de distincție între un artist și un fabricant de piese literare.

Natural că nu putem cere de la D-na Smara toate calitățile unuĭ artist. Noĭ n'avem această pretenție. Suntem mulțumițĭ de a vedea înzestrată pe poetă cu o mare putere de simțire.

In fața natureĭ, de pildă, poeta se arată tot-d'auna entusiasmată.

Contemplarea natureĭ, câte odată vederea uneĭ singure florĭ, îĭ deșteaptă o mulțime de amintirĭ, îĭ sugerează ideĭ.

Dar din pricina uneĭ intensive nervozitățĭ, a uneĭ suprasurescitărĭ nervoase, ideile apar sub o formă palidă, anemică, și din toată admirațiunea nu iese din penelul poeteĭ de cât un simplu peisagiŭ. Nu-șĭ crează ca, de pildă, Vlăhuță o natură a sa proprie,—saŭ ca să mĕ exprim maĭ bine, n'are un mod al sĕŭ, original, de a vedea natura.

Zola, poetul rece și meditativ, mișcă el natura, o personifică și pune în mișcare tot dintr'însa.

Așa într'un memorabil pasajiŭ din „La fortune des Rougon" e tradusă așa simțirea luĭ Zola față cu natura: „Tinutul *adormit* se *trezi* dintr'o singură lovitură. Se cutremură de la un capăt la cel-l'alt, ca pelea întinsă pe o darabană, când se atinge...

„Ș'apoĭ nu era numaĭ mulțimea de oamenĭ, carĭ cântaŭ; *și natura striga: rĕzbunare și libertate..*"

Un alt artist mare—de pildă Spielhagen, e mișcat el de natură; dar sensațiile ce le primește nu'l împedică de a simți și tot d'o dată de a vedea ș'apoĭ de a înțelege natura și tot ce cuprinde.

D-na Smara vede, simte; e sguduită de o frumoasă priveliște, e cuprinsă, e înghițită, pot zice, de vîrtejul contemplațiuneĭ, și când se trezește 'șĭ strînge impresiile spre a le așterne pe hârtie, ea nu reproduce de cât ceia ce prima impresie ĭ-a lăsat: o fotografie a natureĭ, *o imitațiune a aparențeĭ sensibile.*

Din toate, *Nopturna* pare maĭ reușită ca artă, ca simțire și ca simplicitate maĭ cu seamă față cu natura.

Nu știŭ ce ar fi simțit poeta când a vĕzut peisajul din poezia „In apus", dar ne dă un tabloŭ așa de esact, coloritul e așa de firesc, complexul economieĭ emoțiunilor așa de simplu, în cât și pentru un pictor puțin talentat n'ar fi greŭ să traducă subiectul espus în versurĭ, pe o bucată de pînză. Un tabloŭ fidel și nimic maĭ mult!

D-na Smara, când e vorba însă de puterea emoțională, când trebue să sugereze, când lucrează cu nerviĭ, e o poetă admirabilă.

Poezia „Lila și Florin" e un adevĕrat capo d'operă în genul în care scrie D-na Smara. Fuga Lileĭ la cărturăreasă, după ce a așteptat cu nerăbdare pe bărbatul sĕŭ, discuția scurtă dar substanțială între dînșiĭ,—totul e bine simțit, bine espus.

Nu e vorba, pe icĭ pe colo are și versurĭ fabricate, poeziĭ făcute de porunceală ca „Eliza" ș. a. dar în genere D-na Smara are multe din calitățile ce se cer unuĭ poet.

*

Maĭ greŭ de cât toate ni e de determinat idealul social-politic al poeteĭ. — Aș putea adică zice că aceasta ar fi cea maĭ ușoară sarcină pentru un critic, care a găsit o nestabilitate fluctuantă în idealul filosofico-social al D-neĭ Smara. Intr'adevĕr găsim aceiașĭ nedeciziune, aceiașĭ vedere neclară și nehotărîtă în vederile sociale în genere ca și vederile din tărâmul filosofieĭ —fie teoretice, fie practice. Aș putea zice că D-sa nicĭ n'are ideal—dacă aceasta n'ar fi prea mult zis pentru o scriitoare.

Am zis că e greŭ de determinat cu liniamente sigure idealul poeteĭ, și aceasta cu atât maĭ mult cu cât în volumul de poeziĭ ce'l avem înainte (Poeziĭ, ediția II) nu găsim de cât două momente principale, din carĭ am putea deduce anume de ce ideĭ e însuflețită poeta.

Poetul orĭ cât de pesimist ar fi el, are, trebue să aibă ideĭ clare despre mersul societățeĭ. Indiferent că idealul luĭ Eminescu e cu 400 anĭ în urmă, că Tolstoi ar dori să cază lumea, așa cum era ea la începutul creștinismuluĭ saŭ să nu o vadă de loc —dar evident este că aceștĭ oamenĭ cer ceva. Aŭ ajuns până acolo ca să vadă că lumea e rea, că e păcătoasă, că supra-civilizația saŭ o moștenire a instinctuluĭ barbar nediferențial fac insuportabilă viața de azĭ, așa cum este ea, aŭ ajuns va-să-zică la o formulă sigură și bine hotărîtă prin care să exprime starea mizerabilă a societățeĭ; rĕmâne ca să'șĭ stabilească un plan pentru o societate viitoare, ca să'șĭ conceapă un ideal pentru lumea în care ar trebui să trăiască generațiile viitoare. Că formațiunea și conceperea ideilor lor sunt influențate de atâția agențĭ externĭ și internĭ, — că atâția factorĭ concură să le arunce idealul în urmă dar în sfîrșit tot ajung la un plan, ce li se pare lor și firesc și logic.

D-na Smara constată și D-neaeĭ că atât omenirea cât și omul—ca individ — trăesc în condițiunĭ insuportabile pentru un om normal, că lumea e întinată, coruptă, putredă.., dar atâta tot! Aicĭ se oprește. Care ar fi leacul pentru morbul universal de care lumea e amenințată să piară, care ar fi calea pe care trebue să apucăm pentru ca să eșim de unde suntem, pentru ca să devenim maĭ bunĭ de cât suntem—asta nu știe și nicĭ nu vrea să știe. Evoluția societățeĭ nu o pricepe— dovada cea maĭ bună, poezia „Peste un veac".

Uitasem... în poezia „Mira" poeta are un ideal pentru lumea viitoare. Dar sucit de tot, maĭ sucit de cât chiar al luĭ Tolstoi. Are într'adevĕr poeta un ideal, și de aceia și ziceam că ar fi prea mult zis pentru o scriitoare când i s'ar putea imputa lipsa unuĭ ideal.

Dar să vedem cum și ce anume vrea:

Noapte, tu ce-ascunzĭ sub vălu-țĭ șiru-atâtor mistere,
Ce nu tornĭ ca pe o cocă ăst pămînt în căpisterea;
Cât aș vrea să nu maĭ nască om cu fiară-amestecat!
Din înalta sa tărie în abizurĭ aruncat
Să frămînțĭ a luĭ țărînă, să renaștĭ o lume nouă
Lămurită, ne'ntinată, cum e-a diminețeĭ rouă!

Vra să zică o adevĕrată reformare a lumeĭ,—în ce sens? E bine în sensul anarhistic,—și nu în sensul științific a acelora, de care D-eĭ 'șĭ rîde în satira „Peste un veac." Vra să zică de o parte respingĕnd teoria evoluționistă, dorește un cataclism, un deluviŭ poate, după care să nu fie de cât oamenĭ bunĭ. Slabe vederĭ sociologice!

I. E. Dieanu.

Informațiunĭ

Atragem deosebita atențiune a cititorilor noștriĭ Moldovenĭ și 'n special a Gălățenilor asupra desbaterilor urmate ierĭ la Cameră cu privire la orașul lor.

Colegiul al douilea de Senat din Ilfov este convocat pentru ziua de 10 Martie viitor spre a împlini vacanța rĕmasă prin încetarea din viață a titularuluĭ Gr. Alexandrescu.

D-niĭ deputațĭ G. Vernescu, Ionel Grădișteanu și Ion Iancovescu aŭ adresat guvernuluĭ o interpelare cu privire la ingerințele săvîrșite Duminică cu ocazia alegereĭ pentru un deputat la colegiul al II-lea din Capitală.

Nu sunt destule zecimile de milioane ce guvernul ia fie pe cale bugetară ordinară fie prin credite extraordinare, el cere acum voie de la Cameră printr'un proiect de lege ca ministerul de rĕsboiŭ să fie autorisat a comanda și contracta de pe acum materialele trebuincioase armateĭ în exercițiul anuluĭ 1891-92, în limitele creditelor ce aŭ fost acordate pentru asemenea materiale prin bugetul pe exercițiul 1890-91.

Cu alte cuvinte cere un credit de câte-va zecimĭ de milioane, însă pe o cale piezișe.

Denunțăm Țăreĭ acest noŭ sistem de jaf în favoarea nemților.

In consiliul de Miniștriĭ care s'a ținut ierĭ la Ministerul de Interne s'a discutat foarte mult *cauzele* căsdereĭ candidatuluĭ guvernamental Andreĭ Popovicĭ.

D. Al. Lahovari aruncă toată vina pe D. Pache, iar prieteniĭ acestuia din minister pe D. Colonel Algiu.

Ciudate acuzărĭ!

Comitetul studenților universitarĭ roagă pe D-niĭ care aŭ primit *liste de abonament saŭ de subscripțiune la memoriul privitor la Românii din Transilvània și Ungaria* să bine-voiască a le înapoia în timpul cel maĭ scurt posibil pe adresa D-luĭ S. Mehedințĭ, Calea Rahoveĭ 48.

Administrația ziaruluĭ *Adevĕrul*, pentru a putea reduce cu 25 la sută prețul publicațiunilor, a renunțat cu desăvârsire la serviciul *Agențieĭ Havas* precum si celor-l'alțĭ agențĭ de publicitate si anunță pe numerosiĭ sĕĭ cititorĭ si'n special pe D-niĭ comercianțĭ si industriașĭ, că în viitor anunțurile, inserțiile si reclamele se primesc numaĭ la Administrație Str. Nouă No. 10.

Cutia cu Scrisori

O DESMINȚIRE

In ziarul *Funcționarul*, de la 12 August, a. exp. și în alte numere consecutive, mĕ vĕz calomniat, anonim, cum că la Brăila, am fost o dată pălmuit, altă dată gonit și scăpat pe féreastră; că la Câmpina, în timpul băilor, am fost pălmuit de o damă, etc. Toate acestea le declar de infame calomniĭ ale unor indivizĭ netrebnicĭ și 'ĭ desfid a le proba. Vĕzĕnd că o parte din public este încă indus în eroare de aceia am dat această desminţire.

Dr. Țânțăreanu.
Med. Spitaluluĭ din Câmpina

Câmpina, 18 Ianuarie 1891.

Zuraliul

Tipuri si Portrete

Nenea Costache Zuraliul este unul din tipurile cele maĭ cunoscute din Bucureștĭ Este chiar simpatic tutulor.. carĭ nu aŭ avut afacerĭ in dînsul.

Zuraliul este un bărbat căruia nu'ĭ poțĭ zice cu hotărâre: are atâția anĭ. Acĭ îl vezĭ tênĕr, drept ca un brad, cu pĕrul negru ca pana corbuluĭ, lins, lucios ca o cizmă văxuită. mustața neagră rĕsucită mândru in sus, obrazul curat și frumos ca oglinda, în cât arată să tot fie om de 40 de anĭ; acĭ îl vezĭ cu pĕrul nins cu pete verzĭ pe piele, cu mustața aspră cenușie indărătnica rĕsuciteĭ, obrazul tot curat dar obosit ca și corpu'ĭ încovoiat și ca și ochiĭ sĕĭ negri a căror privire caută în zadar să maĭ fie pătrunzĕtoare. Și atuncĭ îl crezĭ ce are cel puțin 60 de anĭ dacă nu 70.

Cu toate acestea Zuraliul e un bărbat frumos, care are trecutul sĕŭ ca om politic, ca om de slujbă, ca om care a știut să trăiască cu femeile, în sfârșit care maĭ e vestit pentru doĕ lucrurĭ: Zuraliul poartă cravata strânsă într'un inel de aur în care'ĭ închis un zmarald mare cât o nucă inconjurată cu vre-o 30 pietre de diamant, de o valoare fenomenală și... este portăreĭ ba chiar șĭ pensionar. Pentru că are pensie n'aș putea să vĕ spun.

Când trece pe stradă, rezimat în baston, cu capul în jos, dar uitându-se la om pe subt sprincenele'ĭ stufoase, cu spinarea încovoiată de povara anilor, a slujbeĭ, a gândurilor sale rapace, femeile tinere și'l arătă cu cotul și'l înfășor într'o privire care promite multe când ochiĭ lor setoșĭ de banĭ și de plăcerĭ întâinește frumosul Zmarald de la cravată. Iar când, uitându-se maĭ jos, vĕd degetele mâinilor luĭ încărcate cu inele, de carĭ fie-care o mică avere, atuncĭ le coprinde un dor nebun de a stoarce pe bĕtrînul acesta din banĭ și de inele, căcĭ știŭ ele ca de alt-ceva nu'ĭ bun.

Și cu toate acestea era bun într'o vreme, nu de mult.

O dată, la curte era ședință mare. Era un proces important, de moștenire, mi se pare. Nenea Costache era îmbrăcat în uniforma'ĭ de portăreĭ, saŭ cum am zice de ușier. Arată maĭ tênĕr atuncĭ. Era spilcuit. Uniforma îl făcea atât de încântător în cât o tênĕră, care venise acolo, ca să audă sentința curțiĭ care trebuia s'o îmbogățească maĭ mult saŭ să o lase tot cu ce avea, se 'namoră de dînsul. Firește o întâlnire urmă, întîlnire acordată luĭ nenea Costache chiar în domiciluĭ conjugal, și de unde, într'o noapte, portărelul fu silit să fugă pe fereastră, cu îmbrăcămintea la subsuoară, cu ghetele în mână, și cu frica în inimă Cu toate acestea fusese fericit, o! supreme iluziĭ ale bĕtrîneții! și azĭ chiar, când îșĭ aduce aminte de aventura aceea, de femeea aceea gingașe, îl vezĭ schimbându-se la față, înviorându-se, o rază de soare care luminează o față, de bolnav, ochiĭ îĭ scapără iar ca în tinerețe pe când din pieptu'ĭ larg scoate un oftat greŭ, lung, plin de regrete.

Cu câtă plăcere povestește el aventurile'ĭ amoroase, și cele de vînătóre, mijlocul cum a făcut avere, în „Cafeneaua Ramoliților" unde se duce de'șĭ face partida de domino și unde e cunoscut de peste 50 de anĭ.

Cine nu cunoaște cafeneaua aceasta? Acĭ e *clubul* unde se strîng baccelele; acĭ, împrejurul meselor, un bĕtrîn care se bucură de maĭ mulțĭ dințĭ în gură și de un piept maĭ sonor, citește o gazetă „a partiduluĭ," oprindu-se din în când în când ca să facă observațiĭ, și pe urmă comentând și discutând cu ceĭlalțĭ, pe când la masa de alăturĭ, pe canapea, cu capul pe masă, un altul a adormit, obosit de anĭ.

La alte mese, ramoliți joacă domino deschis, și pe când unu pune „dubla de bălan" începe a istorisi cine știe ce întîmplare, pe care o complectează altul „maĭ tare în bălanurĭ" și, care, „închide" jocul la ambele capete și câștigă banul, căcĭ joacă pe *unu* și *doĭ*, adică *închis* și *domino*.

Intrarea giaburovistuluĭ portăreĭ înveselește pe uncheșiĭ aceștia maĭ prăpăpădițĭ din pricină viețiĭ de tinerețe și de mizeriĭ de cât de anĭ, carĭ seamănă cu niște sălciĭ bĕtrîne, uscate fără crăcĭ și fără frunze de multă vreme și carĭ se hrănesc numaĭ prin bucățica de coaje ce a maĭ rĕmas dupe ce trăsnetul și timpul a mâncat trunchiul, — întocmaĭ ca un soare de iarnă ce se ivește printre norĭ și înveselește natura.

Vezică el singur e maĭ zdravăn, maĭ verde, maĭ bogat și în vervă și în banĭ, el se înveselește și cu aventurile luĭ din tinerețe maĭ redeșteaptă inimile acestea amorțite.

Și nenea Costache va fi vesel tot-d'auna, și va duce viața pe care o duce azĭ atâta vreme cât va putea, va sluji cât va putea, și la urmă se va retrage, lăsând locul celor ce'ĭ imput că e cumulard și carĭ azĭ sunt geloșĭ că nu'ĭ pot răpi lefșoara pe care legea cumuluĭ 'ĭ-o mărită cu pensia ce primește.

I. S. Sparthă.

Desbaterile Parlamentare

SENAT

Ședința de la 21 Ianuarie 1891.

Ședința se deschide la orele $2^1/_2$ sub președenția d-luĭ General Florescu

Prezențĭ 87 d-nĭ senatorĭ.

Se fac formalitățile obicĭnuite.

D. P. Grădișteanu roagă pe D. P. S. Aurelian să'șĭ amâne interpelarea.

D. **Aurelian** consimte.

D. **V. A. Urechiă** îșĭ continuă discursul de apĕrare a proiectuluĭ de lege a învĕțămêntuluĭ.

CAMERA

Ședința de la 21 Ianuarie 1891

Ședința se deschide la orele $1\ ^1/_2$ sub-președința d-luĭ G. Gr. Cantacuzino.

Prezențĭ 110 D-nĭ deputațĭ.

Se fac formalitățile obișnuite.

RIDICAREA GALAȚILOR

D. **Lascar Cartargiu** spune că alegĕtoriĭ din Galațĭ s'aŭ adunat nu de mult în numĕr de câte-va miĭ pentru a vedea mijloacele necesare pentru ridicarea Galaților și aŭ decis să adreseze o petițiune Camereĭ, rugând'o să voteze legea pentru construirea linieĭ Bĕrlad-Galațĭ. D-sa a fost însărcinat să depue acea petițiune și, făcĕnd istoricul linieĭ în cestiune, roagă Adunarea ca să dea Galaților acest mijloc de ridicare.

D. **T. Maiorescu**, ministru ad-interim la lucrările publice, rĕspunde că a însărcinat pe serviciul lucrărilor noĭ ca, îndată ce vremea o va per-

---

FOIȚA ZIARULUI „ADEVERUL" 56

Charles Merouvel

MORȚI ȘI VII

BUNICA

XXVII

Regulare de socotelĭ

Era el bărbatul Domnișoareĭ de Charnay și administratorul avereĭ sale, însă avea mâinile legate.

Notarul duceseĭ îl luase la o parte și 'ĭ vorbise cam ast-fel:

— Situația D-tale e cunoscută. Toată averea D-tale, adică moșiĭ și case, fac nouă sute de miĭ de francĭ; D-ta datorezĭ baniĭ aceștia; însă cu rînduială, iconomisind din veniturile conteseĭ carĭ sunt foarte marĭ, te veĭ plăti ușor și în puțină vreme.

Și toate se regulaseră în forme.

Trebue să spunem că notaruluĭ acestuia, om foarte cinstit, fără să fie tocmaĭ vrăjmaș conteluĭ de Vaunoise, nu'ĭ plăcuse căsătoria aceasta.

După o noapte de neliniște și de tulburare, pe la 9 de dimineață, contele eși din castel și se îndrepta în parc. cu obrazul întunecat, când 'l întîlni maiorul Campayrol.

— Eĭ! de dimineață te-aĭ sculat, maĭ cu seamă după o noapte de nuntă.., Incotro aĭ pornit? 'ĭ zise el.

— Să rĕsuflu! dar D-ta?

— Eŭ, mĕ gândesc la trebușoarele mele... Am făcut o treabă bună!... Nu ne rĕmâne acum de cât s'o regulăm!

— D'ocamdată nu'ĭ lucru lesne.

— Haĭ? cum aĭ zis?

— Că azĭ nu am maĭ multe parale ca în ajunul cununieĭ.

— Aide de! vreĭ să rîzĭ!

— Ițĭ jur că nu am ast-fel de poftă.

— Fă-mĕ să'nțeleg. Averea domnișoareĭ de Charnay este nespus de mare.

— Nu atât cât crezĭ.

— Eŭ socotesc, cu ochiĭ închișĭ, că venitul i se urcă la douĕ sute de miĭ de francĭ.

— Peurmă?

— Drace! greŭ om eștĭ!

— Ba nu, dar averea asta este sub chee, scumpe Campayrol.

— Sub chee!

— Incuiată cu lacăte și cu zăvoare.... Cu neputință să mĕ ating de ea.

— Așa!

— Tocmaĭ cum am cinstea ca să'țĭ spun.

— Și datoriile d-tale?

— Creditoriĭ meĭ vor aștepta. Iĭ voiŭ orbi din când în când cu câteva aconturĭ.

Maiorul se făcu stacojiŭ.

— Bine, când e vorba de ceĭlalțĭ, dar eŭ?

— Dumneata?

— Eŭ mĭ-am câștigat paralele dare-ar draciĭ! Am câștigat cincĭ sute de miĭ de francĭ!

— O să facĭ și d-ta ca și ceĭl'alțĭ.

— Să aștept?

— Firește.

— Mi se pare că glumeștĭ.

— De fel.

Limusinul trase o înjurătură surugiască.

— Și până când trebue să aștept? întrebă el.

— M'am gândit toată noaptea la asta!

— Toată noaptea! Zĕŭ, mare pehlivan eștĭ!

Vaunoise încruntă sprincenile. Amintirile luĭ nu eraŭ de acelea carĭ aduc zîmbetul pe buze.

— Ițĭ spun încă odată că m'am gândit toată noaptea, zise contele iar.

— Și la ce rezultat aĭ ajuns, rogu-te?

— Să țĭ'l spun.

— Nu știŭ ce aĭ ticluit, fătul meŭ, zise doctorul cu o familiaritate lipsită de respect, nicĭ dacă leacul o să fie bun, dar, nu'mĭ place să înghiț astfel de hapurĭ. O să'mĭ daĭ voe să'țĭ spun că sunt autorizat să strig ca un om căruia i se jupoae pielea după dînsul. Ce fel! îțĭ pun în mână o moștenitoare cum nu se găsesc zece în Paris și care nu'ĭ făcută pentru d-ta cum nu'ĭ făcută o soră de caritate pentru haremul Sultanuluĭ; ceremonia se face! aștept să mi se dea ce mi se cuvine și d-ta îmĭ spuĭ acum fleacurĭ. Nu'mĭ place lucrul acesta și socotesc că o să hotărăștĭ altfel și încă numaĭdecât.

— Nu'ĭ chip!

— Drace!

— Toate imputările pe care mi le-aĭ face n'ar folosi nimic.

— Să vedem! Fă o silință.

— Aș face bucuros.

— Caută de te împrumută.

— Cu neputință! Maĭ bine să ne învoim.

— Cum?

— Eŭ îțĭ voiŭ da venitul regulat, lucru care va fi destul de greŭ pentru bugetul meŭ.

— Și dacă s'ar întâmpla să morĭ, să te desparțĭ poate, ce garanție maĭ am eŭ?

— Adevĕrat că eștĭ neîncrezĕtor!

— Vreaŭ baniĭ meĭ. Sînt aĭ meĭ: îĭ vreaŭ, saperlipopette! Imĭ eștĭ dator banĭ, da or nu?

— Cine'țĭ zice din potrivă?

— Fără mine ce te-aĭ fi făcut?

— Nu te aprinde, ascultă-mĕ!

— Spune.

— Ducesa n'o să trăiască cât lumea.

— Cine umblă după potcoave de caĭ morțĭ...

— In ziua când va dispare ea, veĭ primĭ baniĭ d-tale peșin.

— Nu mĕ îndoesc, dar...

— Dar ce?

— Baba poate să îngroape pe toțĭ...

— Nu e probabil!

— Natură solidă.., uscată ca un pergament, rece... n'are nicĭ o pasiune... nicĭ un exces... cumpătată ca o cămilă de Africa, inimă de ghiață.. fără emoțiune..... Nu știŭ pentru ce n'ar trăi o sută de anĭ... și până în ziua când va muri... are să curgă multă apă pe gârlă! saperlotte!

Maiorul era turbat.

In doĕ minuțe înjură în toate chipurile.

Drept vorbind, el nu avea nicĭ o încredere în cuvîntul asociatuluĭ sĕŭ. El voia baniĭ luĭ și nu voia să știe de nimic! Și simția că toate planurile luĭ se spulberaŭ. Din milionul la care se gândea el și pe care 'l și vedea în buzunar, nu'ĭ rĕmânea de cât cele doĕ sute miĭ de francĭ cu care cumpĕrase ducesa tăcerea luĭ și cele opt miĭ de francĭ venit ale fetelor.

Slab lucru.

Contele se scuză.

Lucrurile se hotărîseră împotriva voințeĭ sale. Blestematul de notar luase toate mĕsurile de apărarea avereĭ, așa că nu era chip să s'atingă de ea.

Putea el, el, Vaunoise, să se expue să se 'nomolească tocmaĭ când să scape și să strice afacerea arătându-se lacom de banĭ și grăbit să pue mâna pe zestrea domnișoareĭ de Charnay? Trebuia să judece, ce dracu?

Insă maiorul Campayrol nu voia ast-fel! Din potrivă, mânia luĭ creștea, era furios și nu se ferea s'o spue.

Să falșifice, să câștige încrederea celor douĕ femeĭ, să gonească pe amant, afară din Francia, să aducă cu vicleniĭ, cu dibăciĭ, cu abuz de încredere, pe ducesa, capul acela așa de superior organizat, să dea pe fie-sa, pe singura'ĭ moștenitoare, unuĭ boernaș craĭ, putred de datoriĭ și să nu'șĭ primească azĭ fructul ostenelilor sale, prețul lucrăriĭ sale, era ceva grozav.

Campayrol, obosit, tăcu.

Amânduoĭ compliciĭ se înfundaseră în parc.

Mergeaŭ lipițĭ, fără să'șĭ vorbească ceva de câte-va minute, dușĭ pe gândurĭ carĭ nu eraŭ de feĭ vesele.

Contele Filip, cu uitătura bilioasă și buzele albe, rozându-șĭ mereŭ mustața, se gândea că i-ar fi fost ușor să împace pe maiorul acesta obraznic care'l trata așa de aspru, însă 'ĭ eraŭ mâinile legate.

(Va urma).

mite, să înceapă studiul traseuluĭ, pentru ca apoĭ — în cunoştinţă de cauză, — Camera să ştie ce votează.

D. **G. Robescu** spune că vorba „studiile nu sunt făcute“ este un simplu subterfugiŭ, după care guvernul ascunde o vădită rea voinţă. Sunt motive şi interese puternice carĭ se opun construireĭ acesteĭ liniĭ de cea maĭ mare importanţă şi mult maĭ demn şi maĭ leal ar fi ca guvernul să spue franc şi fără înconjur care sunt motivele, care'l împedică de a da Galaţilor linia cerută.

D. P. Ene a declarat că — cu aproximaţie—se poate şti cât va costa linia. Incă odată decĭ, invită pe guvern să fie franc şi leal.

D. **Lascar Catargiu** arată şi D-sa cât de neîntemeiat e pretextul guvernuluĭ, că-ĭ trebue 3 lunĭ pentru studiŭ.

Galaţiĭ a avut nenorocirea de a nu alege odată pe D. Ion Brătianu şi a plătit aceasta cu 12 anĭ de persecuţiĭ; acum are altă nenorocire, pe aceea de a nu plăcea D-luĭ Marghiloman şi celor-lalţĭ miniştri. Şi lucrul a mers aşa de departe, în cât niciĭ 40,000 leĭ n'aŭ voit să dea pentru reînfiinţarea secţieĭ a 2-a de la trib. Galaţĭ, când acest oraş avea şi un trib. comercial şi 2 secţiĭ.

D-sa încheie rugând Camera să dea un vot —orĭ care ar fi— pentru ca Gălăţenii să ştie ce aŭ de făcut.

D. **Maiorescu** promite a face o declaraţie francă şi totuşĭ nu spune ce are de gînd.

Totuşĭ, D. Maiorescu—după ce întreabă pe D. Catargiu pentru ce n'a făcut D-sa linia cât a fost ministru—declară că se pare neconstituţional ca Adunarea să voteze o linie, fără a cunoaşte cifra costuluĭ eĭ.

Se pune la vot propunerea de urgenţă a d-luĭ Catargiu şi se primeşte cu aplause.

D. **Catargiu**, în chestiune personală, rĕspunde că, în timpul ministeruluĭ sĕŭ chestiunea era în Senat şi până să ajungă la Cameră, D-sa nu maĭ era ministru.

D. **Elisei Donici** adresează ministruluĭ de interne o interpelare asupra destrăbălateĭ administraţiĭ a judeţuluĭ Fălciŭ, care are de prefect pe faimosul Teleman şi de sub-prefect pe puşcăriaşul Răducănescu.

D. **G. D. Pallade** interpelează pe ministrul de interne asupra ingerinţelor săvârşite de poliţia comunală şi administrativă la alegerea de ierĭ din Bucureştĭ. D-sa cere în acelaş timp dosarul acesteĭ alegerĭ pentru a dovedi că aŭ votat morţĭ.

D. **Lascar Niculescu** cere să se construiască o linie ferată de la Panciu la Putna-Seacă.

D. **Bădescu-Roşiorĭ** cere acelaşĭ lucru pentru Roşiorĭ-Zimnicea.

D. **Panu** comunică demisiunea sa din comisia bugetară.

D. **Vernescu, I. Grădişteanu** şi **I. Iancovescu** interpelează pe ministrul de interne asupra ingerinţelor făcute erĭ la alegerea colegiuluĭ II de Ilfov.

D. **Val. Urşianu** interpelează pe ministrul de justiţie asupra uneĭ fraude comise la o recrutare.

Se intră în ordinea zileĭ.

Se votează din noŭ indigenatul D-luĭ Chr. Petrescu.

Se citeşte preectul de lege pentru organizarea corpuluĭ de pompierĭ.

După o mică discuţie se votează două articole.

Camera ne maĭ fiind în numĕr, şedinţa se ridică.

Liga pentru Unitatea de cultură a Românilor

Lista de subscripţie a ziaruluĭ *Adevĕrul*:

Ziarul Adevĕrul	*100 leĭ*
A. V. Beldimanŭ	*40 „*
D. Panaite Donicĭ	*70 leĭ.*
D. Anton Borneanu ing.	*20 „*
D. G. Francisc (Bacăŭ)	*3 „*
D. Barbu Nicolae prof.	*100 „*
Petre Mihail	*5 leĭ*
Total	*338 leĭ*

(Va urma).

Lista de subscripţiune pentru ridicarea unuĭ monument naţional în oraşul Ploeştĭ, spre amintirea vitejilor vînătorĭ din Batalionul al II, căzuţĭ în resboiul din 1877 (78).

D. Petre Mihail 25 *leĭ*

MAIORESCU ŞI GALAŢI

Craioveanul Titu Maiorescu, Ministru ad-interim la lucrările publice, a zis erĭ în Cameră respunzând D-luĭ L. Catargi care cerea votarea linieĭ ferate Bârlad-Galaţĭ :— *Trebue să ne lepădăm de sistemul de a vota lucrărĭ înainte de a cunoaşte costul lor.*

Rugăm pe D. Maiorescu să ne spue dacă D-sa şi întreg grupul junimist cunoştea costul fortificaţiilor când, sub ministerul I. C. Bratianu, le-aŭ votat cu o supunere oarbă?

Fiĭ franc, D-le Maiorescu! şi spune curat că ministerul nu voeşte construirea acesteĭ liniĭ, fiind-că ea ar ridica Galaţiĭ în prejudiciul Brăileĭ, protejată de ministrul Marghiloman şi de toată familia sa.

ULTIME INFORMATII

D. C. Iorgulescu, din Râmnicu-Sărat, ne trimite o scrisoare care are menirea de a desminţi cele spuse de corespondentul nostru despre balurile de bine-facere ce s'aŭ dat în acel oraş. D-nul Iorgulescu însă nu arată precis cum s'aŭ distribuit baniĭ, şi cum suntem în ajunul alegerilor ce vor avea loc la R.-Sărat, nu putem să fim mulţumiţĭ de cât când s'ar da, înainte de alegerĭ, socotelĭ amĕnunţite de toţĭ baniĭ distribuiţĭ. Cu chipul acesta, D. C. Iorgulescu, care de altmintrelĭ nu a fost vizat personal de corespondentul nostru, ar putea convinge pe concetăţeniĭ D-sale despre corectitudinea comitetuluĭ baluluĭ, şi aceasta 'ĭ-ar servi maĭ bine de cât o desminţire platonică.

In urma iniţiativeĭ luată de maĭ multe persoane, s'a constituit şi în Focşanĭ o secţiune a ligeĭ pentru unitatea culturală a tutulor Românilor.

Duminică 20 Ianuarie curent, a avut loc o întrunire în sala Liceuluĭ, unde s'a procedat la alegerea unuĭ comitet de 15 persoane, care este compus din D-niĭ *N. Tipeĭ, C. Cernat, D-r. Lungu, Gr. Bălănescu, Gh. Orleanu, St. C. Ioan, Ilie Baican, N. Pană, N. Voinov, C. Neguţ, Ioan Colesiu, Gr. Negulescu, P. G. Ilie, I. Florescu şi D. Militeanu.*

D. deputat Gr. Cozadini a fost delegat din partea ministeruluĭ ca membru în comisiunea instituită pe lângă ministerul financelor pentru revizuirea actualuluĭ tarif general vamal.

La direcţia căilor ferate sunt vacante patru locurĭ de ingineri asistenţĭ, la serviciul de întreţinere.

Avis amatorilor.

Ni se scrie din R.-Vâlcea că şcoala de meseriĭ din acel oraş ar fi într'un hal ne maĭ pomenit. Eleviĭ sunt primiţĭ după capriciŭ ; profesoriĭ de clasele I, II şi III face într'un singur ceas lecţiunile cu tus-trele clasele, ascultând odată clasele I şi II care aŭ aceiaşĭ lecţie la aritmetică, şi pe urmă pe a III-a, la geometrie ; despre cl. IV nĭ se spune că directorul niciĭ până acum n'a început cursurile ; desemnul nu se învaţă de loc ! ş. m. d. a.

Ce are să se aleagă de bieţiĭ copiĭ cariĭ aŭ intrat şi intră în acea şcoală ca să înveţe o meserie cu care să-şĭ câştige pânea, ce aŭ să facă eĭ când se vor trezi oameniĭ în toată firea şi n'aŭ să ştie de ce să se apuce?

Aŭ să fie luaţĭ în armată spre a se tâmpi toată viaţa în cazarmă, iată rĕspunsul.

Atuncĭ pentru ce maĭ cheltueşte Ţara ataţia banĭ cu întreţinerea aşa ziseĭ şcoale de meseriĭ ?

In urma interveniriĭ făcută de Principele Dimitrie Ghica, preşedintele de onoare al societăţeĭ Funcţionarilor Publicĭ, D. general M. Vlădescu, ministru de resbel, a bine-voit să acorde gratis două muzicĭ militare spre a cânta la balul ce dă societatea în sala Teatruluĭ Naţional, Marţĭ 29 Ianuarie 1891.

Un concediŭ de o lună a fost acordat D-luĭ Suditu, prefectul judeţuluĭ Brăila. In lipsa D-luĭ Suditu afacerile judeţuluĭ vor fi conduse de directorul prefectureĭ.

Ni se scrie din Rîmnicu-Sărat că animalele sĕlbatice din acel Judeţ s'aŭ înmulţit într'un mod grozav.

Acum cu zăpezile cele marĭ, fiarele se apropie fără teamă de sate şi ucid vitele ţĕranilor.

In urma atitor pagube prefectura Judeţuluĭ Rimnicul-Sărat va organiza o mare vînătoare în tot judeţul şi pentru aceasta va recurge şi la guarziĭ silvicĭ.

De asemenĭ pădurile de pe domeniele Coroaneĭ din acel judeţ sunt pline de animale sălbatice. Ne temem însă că M. S. Regele nu va lăsa să se ia pielea câtor-va lupĭ saŭ urşĭ, căcĭ aceasta ar fi o mare pagubă pentru Suveranul nostru. Maĭ bine să piară vitele ţĕranilor şi chiar oameniĭ, de cât să se înstrăineze un fir de pĕr din blana lupilor M. Sale.

Anunţăm cu plăcere logodna D-luĭ N. Carageali Costache, cu gentila Domnişoară Kiriachia A. Popescu.

Urăm viitorilor soţĭ cea maĭ deplină fericire.

Lunĭ 28 Ianuarie curent se va reprezenta la Teatrul Dacia în beneficiul simpaticeĭ noastre artiste *M. Moru* frumoasele piese : **Nobleţea şi Poporul** comedie în treĭ acte de *Molière* şi **Coroana luĭ Stefan cel Mare**, comedie naţională cu cantece într'un act de V. Alexandri.

Suntem rugaţĭ a publica informaţia următoare:

Erĭ, în urma unuĭ accident ce s'a întâmplat în momentul puneriĭ jurnaluluĭ la maşină, *L'Indépendance roumaine* n'a apărut de cât într'o singură foae. Dar peste noapte s'a compus din noŭ cele două paginĭ sfărâmate şi ziarul a apărut în întregul sĕŭ, azĭ dimineaţă.

Diseară, *L'Indépendance roumaine* va apare în formatul eĭ obicinuit.

Biblioteca Familieĭ :

Nr. 2 din acest an, conţine următorul sumar : Romane, *Cezar Cascabel, Belşug şi Mizerie, Familia Lambert.*

Cronica săptămâneĭ : Teatre, Poeziĭ, Diverse.

A apărut Nr. 10 din *Duminica* ziar pentru familiĭ.

Ultime Telegrame

MADRID, 21 Ianuarie.—Alegerile pentru Cameră.—La Madrid aŭ fost aleşĭ şease conservatorĭ şi doĭ liberalĭ. D. Castelar a fost ales la Huescar ; în provinciĭ, partidul conservator a repurtat victorie.

Desordine s'aŭ ivit la Barcelona : s'aŭ făcut câte-va arestărĭ.

„GUTENBERG“

societatea generala de ajutor reciproc a lucr. tipografi din România

Pentru balul ce Societatea dă în seara de 2 Februarie în Sala Băilor Eforieĭ, sub patronagiul D-luĭ Em. Protopopescu-Pake, biletele se găsesc de vênzare la tipografiile : Carol Göbl, Ioseph Göbl, (Gutenberg), Gr. Luis, *L'Indépendance Roumaine*, Şcoalele *Voinţa Naţională*, Eduard Wiegand, Cucu, *Tageblatt*, Socec, Göbl fiĭ, *Românul*, Miulescu, *Universul*, C. C. Săvoiu, Ioan Weis şi „Patria“.

Comitetul

MAGASINUL DE BIJOUTERIE

Am onoare a face cunoscut, că conform publicaţiuneĭ desvoltate prin Monitorul Oficial No. 215, în loc de Isac Schwartz cum m'am numit până acuma, mĕ voiŭ numi şi semna d'acum înainte.

Isac Negreanu

actualmente administrator acciselor. comunale Ploeştĭ.

Am onoare a face cunoscut, că conform publicaţiuneĭ desvoltate prin Monitorul Oficial No. 215, în loc de Daniel Schwartz, cum m'am numit până acuma, mĕ voiŭ numi şi semna d'acum înainte.

Danil Negreanu

actualmente comerciant de cereale. în Brăila

ACT DE MULTUMIRE

Suferind de maĭ mult timp de o dureroasă boală de stomac, provenită din răceală, am cerut Onor. Eforieĭ a spitalelor civile un medic gratuit, acordându-mi-se aceasta, dintr'o singură vizită a D-luĭ medic, mĕ regăsesc pe deplin sănătos şi curarisit de boala ce mĕ chinuia zile şi noptĭ întregĭ. —Pentru aceasta aduc viile mele mulţumirĭ atât Onor. Eforiĭ cât şi d-luĭ medic C. Rădulescu din strada Rotari Nr. 20.

Titu Rădulescu,
Str. Precupeţiĭ Noi 4.

BIBLIOGRAFIE

Cine sunt Unguriî și cine sunt Româniî, scriere a d-luî avocat *Ioan Athanasiad.* Se găsește de vênzare la tipografia d-luî Gr. Luis, la chioșcurî și la colportoriî de ziare. — Prețul unuî exemplar 10 banî.